

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών

ΗΥ-112: Φυσική Ι
Χειμερινό Εξάμηνο 2017
Διδάσκων: Γ. Καφεντζής

Τρίτη Σειρά Ασκήσεων - Λύσεις

Ημερομηνία Ανάθεσης: 13/11/2017

Ημερομηνία Παράδοσης: 23/11/2017

Σημείωση: Επιτρέπεται η χρήση υπολογιστή για τις πράξεις. Δείξτε όμως όλα τα βήματα της λύσης σας.

Άσκηση 1. Η εξίσωση ταχύτητας του σωματιδίου είναι

$$u_x(t) = -0.25 \times 10 \sin(10t) \quad (1)$$

Θέτοντας $K = 2U$ έχουμε

$$\frac{1}{2} m u_x^2(t) = 2 \left(\frac{1}{2} k x^2(t) \right) \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} m \left[(-2.5) \sin(10t) \right]^2 = k \left[0.25 \cos(10t) \right]^2 \quad (3)$$

$$\frac{\sin^2(10t)}{\cos^2(10t)} = 2 \frac{k}{m} \frac{0.25^2}{2.5^2} = 2\omega^2 \frac{1}{100} \quad (4)$$

$$\tan^2(10t) = 2(10)^2 \frac{1}{100} = 2 \quad (5)$$

$$t = \frac{1}{10} \tan^{-1} \sqrt{2} = 0.096 \text{ s} \quad (6)$$

Άσκηση 2. Η συνολική ενέργεια του συστήματος διατηρείται, άρα

$$\frac{1}{2} m u_1^2 + \frac{1}{2} k x_1^2 = \frac{1}{2} m u_2^2 + \frac{1}{2} k x_2^2 \quad (7)$$

$$\frac{1}{2} (0.3)(0.954)^2 + \frac{1}{2} k (0.03)^2 = \frac{1}{2} (0.3)(0.714)^2 + \frac{1}{2} k (0.06)^2 \quad (8)$$

$$k = 44.48 \text{ N/m} \quad (9)$$

Η συνολική ενέργεια του ταλαντωτή είναι

$$E_{total} = \frac{1}{2} m u_1^2 + \frac{1}{2} k x_1^2 = 0.1565 \text{ J} \quad (10)$$

Όμως επειδή

$$E_{total} = \frac{1}{2} m u_{max}^2 \quad (11)$$

έχουμε

$$u_{max} = 1.02 \text{ m/s} \quad (12)$$

Άσκηση 3.

(α) Ο δίσκος υπόκειται σε απλή αρμονική κίνηση. Από το 2ο νόμο του Newton έχουμε

$$F_{\text{επ}} = ma_{\text{max}} \implies 40000 = 0.1 \times 10^{-3} a_{\text{max}} \implies a_{\text{max}} = 4 \times 10^8 \text{ m/s}^2 \quad (13)$$

Όμως ξέρουμε ότι

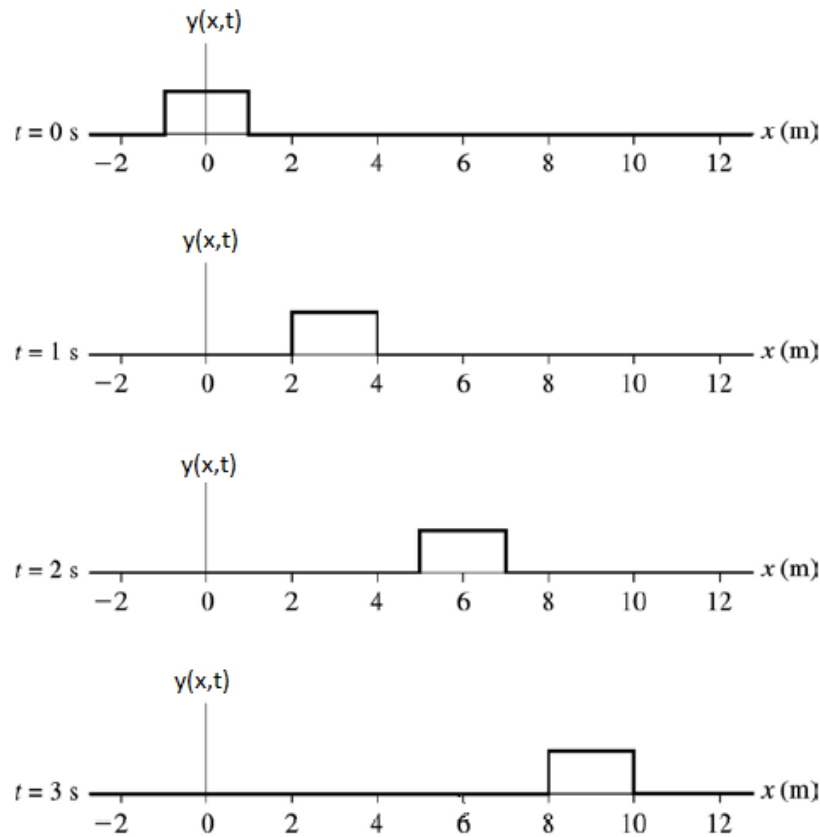
$$a_{\text{max}} = \omega^2 A \implies A = \frac{a_{\text{max}}}{\omega^2} = 1.01 \times 10^{-5} = 10.1 \text{ } \mu\text{m} \quad (14)$$

(β) Η μέγιστη ταχύτητα είναι

$$u_{\text{max}} = \omega A = 2\pi(1 \times 10^6)(1.01 \times 10^{-5}) = 64 \text{ m/s} \quad (15)$$

Άσκηση 4.

(α) Δείτε το Σχήμα 1.

Σχήμα 1: Σχήμα Άσκησης 4.

(β) Η προπορευόμενη ακμή του κύματος κινείται προς τα δεξιά 3 μέτρα κάθε δευτερόλεπτο. Άρα η ταχύτητα του κύματος είναι 3 m/s.

(γ) Η ποσότητα $|x - 3t|$ είναι της μορφής $y(x - ut)$, άρα ο παλμός κινείται προς τα δεξιά με ταχύτητα $u = 3$ m/s.

Άσκηση 5.

(α) Από την εξίσωση διάδοσης κύματος σε νήμα, έχουμε

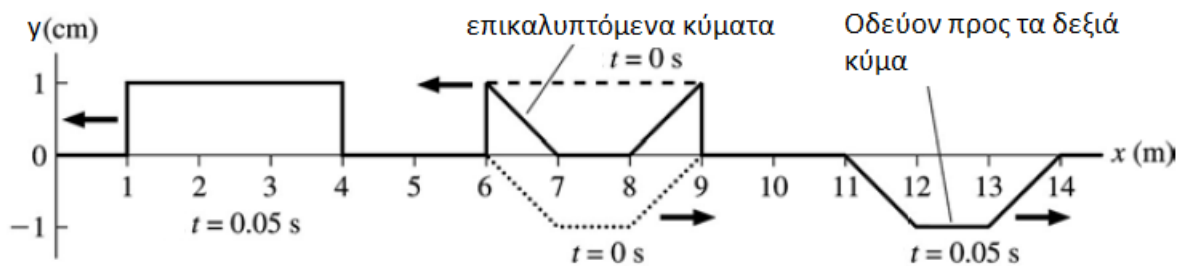
$$u = \sqrt{\frac{T_s}{\mu}} \implies T_s = \mu u^2 = \mu \left(\frac{\omega}{k}\right)^2 = 12.6 \text{ N} \quad (16)$$

(β) Η μέγιστη μετατόπιση του πλάτους είναι $y_{max}(x, t) = 0.02 \text{ m}$.

(γ) Έχουμε

$$u_{y_{max}} = \omega A = 638 \times 2 \times 10^{-2} = 12.8 \text{ m/s} \quad (17)$$

Άσκηση 6. Η αρχή της υπέρθεσης θα μας φανεί χρήσιμη. Επειδή οι παλμοί ταξιδεύουν με ταχύτητα 100 m/s, διανύουν απόσταση ίση με $100 \times 0.05 = 5 \text{ m}$ σε 0.05 δευτερόλεπτα. Το “μπροστά” τμήμα του παλμού που ταξιδεύει προς τα αριστερά, και βρίσκεται στη θέση $x = 1 \text{ m}$ όταν $t = 0.05 \text{ s}$, μετατοπίστηκε στη θέση $x = 6 \text{ m}$ όταν $t = 0$. Αυτό μας βοηθά να σχεδιάσουμε τη φωτογραφία του κύματος που κινείται αριστερά όταν $t = 0$. Αφαιρώντας αυτό το κύμα από το υπόλοιπο σχήμα για $t = 0$ μας δίνει το κύμα που ταξιδεύει προς τα δεξιά για $t = 0$.

Σχήμα 2: Σχήμα Άσκησης 6.

Άσκηση 7. Έστω d η απόσταση των ηχείων. Έστω ότι η ένταση στη μέση της απόστασης ($d/2$) είναι I_1 και η ηχοστάθμη εκεί είναι $\beta_1 = 75 \text{ dB}$. Έστω I_2 και β_2 τα αντίστοιχα μεγέθη σε απόσταση $1/4$ της συνολικής d από το ένα ηχείο και $3/4$ της d από το άλλο ηχείο, στη νοητή γραμμή που τα συνδέει. Αναζητούμε το β_2 .

Στην περίπτωση της σφαιρικής συμμετρίας, ισχύει $I = \frac{P_{\mu\epsilon\sigma\eta}}{A}$, με A το εμβαδό του σφαιρικού μετώπου, δηλ. $A = 4\pi R^2$. Έχουμε

$$I_1 = \frac{P}{4\pi(d/2)^2} + \frac{P}{4\pi(d/2)^2} = \frac{2P}{\pi d^2} \quad (18)$$

$$I_2 = \frac{P}{4\pi(d/4)^2} + \frac{P}{4\pi(3d/4)^2} = \frac{40P}{9\pi d^2} = \frac{20}{9} I_1 \quad (19)$$

Επίσης

$$\Delta\beta = \beta_2 - \beta_1 = 10 \log_{10} \left(\frac{I_2}{I_1}\right) = 3.48 \text{ dB} \quad (20)$$

και έτσι

$$\beta_2 = \beta_1 + \Delta\beta = 75 + 3.48 = 78.48 \text{ dB} \quad (21)$$

Άσκηση 8. Η συχνότητα της σειρήνας, η οποία έχει ταχύτητα $u_s = 10.47$ m/s, όταν προσεγγίζει τους φοιτητές είναι

$$f' = \frac{f}{1 - u_s/u} = \frac{600}{1 - \frac{10.47}{343}} = 619 \text{ Hz} \quad (22)$$

ενώ όταν απομακρύνεται, είναι

$$f' = \frac{f}{1 + u_s/u} = \frac{600}{1 + \frac{10.47}{343}} = 582 \text{ Hz} \quad (23)$$

Άσκηση 9.

(α) Για να πάμε από καταστρεπτική σε ενισχυτική συμβολή πρέπει να μετακινήσουμε το ηχείο κατά $\Delta r = \frac{\lambda}{2}$, που ισούται με διαφορά φάσης π . Αφού $\Delta r = 0.4$ m, έχουμε $\lambda = 0.8$ m.

(β) Η καταστρεπτική συμβολή για $\Delta r = 0.1$ m απαιτεί

$$2\pi \frac{\Delta r}{\lambda} + \Delta\phi = 2\pi \frac{0.1}{0.8} + \Delta\phi = \pi \implies \Delta\phi = \frac{3\pi}{4} \quad (24)$$

(γ) Όταν είναι δίπλα-δίπλα, $\Delta r = 0$, και άρα $\Delta\Phi = \Delta\phi = 3\pi/4$. Το πλάτος τότε θα είναι

$$\alpha' = \left| 2\alpha \cos(\Delta\phi/2) \right| = \left| 2\alpha \cos(3\pi/8) \right| = 0.77\alpha \quad (25)$$

Άσκηση 10 - Bonus 10%.

Bonus! :)